

To: [redacted] [redacted] [redacted]@rivm.nl; [redacted] [redacted] [redacted]@rivm.nl; [redacted] [redacted] [redacted]@rivm.nl]
Sent: Fri 10/9/2020 7:33:36 AM
Subject: RE: overleg LCI over aanvullende maatregelen voor scholen Voortgezet Onderwijs -zingen tijdens muziekles-
Received: Fri 10/9/2020 7:33:33 AM

From: [redacted] [redacted] [redacted]@rivm.nl

Sent: donderdag 8 oktober 2020 20:20

To: [redacted] [redacted] [redacted]@rivm.nl; [redacted] [redacted] [redacted]@rivm.nl; [redacted] [redacted] [redacted]@rivm.nl

Subject: RE: overleg LCI over aanvullende maatregelen voor scholen Voortgezet Onderwijs -zingen tijdens muziekles-

Mijn punt is dat we volgende week niets meer weten dan nu... er zijn dus nieuwe korenclusters, die in onderzoek zijn. Uit de cluster sitrep van vandaag blijkt dat er vanaf het bijhouden van clusters er in totaal 4 clusters gerelateerd aan koren zijn, waarvan er nog 2 actief zijn. Moeten we op basis daarvan onze adviezen aanpassen, dat is de vraag.

Ik denk dat dat prima morgen kan.

Groet, [redacted]

From: [redacted] [redacted] [redacted]@rivm.nl

Sent: donderdag 8 oktober 2020 19:07

To: [redacted] [redacted] [redacted]@rivm.nl; [redacted] [redacted] [redacted]@rivm.nl; [redacted] [redacted] [redacted]@rivm.nl

Subject: RE: overleg LCI over aanvullende maatregelen voor scholen Voortgezet Onderwijs -zingen tijdens muziekles-

Dank [redacted] maar ik ken de details niet, de grootte van de uitbraak, de onrust of het een puntbron is etc. Vandaar.

[redacted] klonk erg bezorgd.

Groet, [redacted]

From: [redacted] [redacted] [redacted]@rivm.nl

Sent: donderdag 8 oktober 2020 18:45

To: [redacted] [redacted] [redacted]@rivm.nl; [redacted] [redacted] [redacted]@rivm.nl; [redacted] [redacted] [redacted]@rivm.nl

Subject: RE: overleg LCI over aanvullende maatregelen voor scholen Voortgezet Onderwijs -zingen tijdens muziekles-

Hoi [redacted]

Het lijkt mij het beste dat je morgen toch zelf antwoordt.

Zoals je weet is de info dat de eerdere korenclusters fylogenetisch inderdaad clusters zijn, hoewel per koor niet heel veel monsters gesequenced konden worden, en dat andere transmissiewijzen zeker niet uit te sluiten zijn.

Momenteel worden 3 recent ontstane clusters onderzocht: fylogenie (nog steeds niet makkelijk voor elkaar te krijgen), vragenlijst onderzoek en mogelijk ook ventilatie onderzoek. De eerste resultaten zullen zeker nog 1-2 weken op zich laten wachten.

Groet, [redacted]

From: [redacted] [redacted] [redacted]@rivm.nl

Sent: donderdag 8 oktober 2020 16:58

To: [redacted] [redacted] [redacted]@rivm.nl; [redacted] [redacted] [redacted]@rivm.nl; [redacted] [redacted] [redacted]@rivm.nl

Subject: RE: overleg LCI over aanvullende maatregelen voor scholen Voortgezet Onderwijs -zingen tijdens muziekles-

Hi [redacted] en [redacted]

Vraag vanuit het VO; **Moet zangadvies (zie onder) aangepast worden in het VO nu er maatschappelijke commotie is en/of wegens veranderde epi situatie?**

De centrale vraag is of zang een verhoogde kans op transmissie geeft. Daar heeft niemand een zeker antwoord op..., tot nog toe alleen circumstantial evidence
 Er is naar mijn weten ook geen nieuwe evidence, maar hoorde dat er momenteel 2-3 clusters worden onderzocht.
 5.1.2e is betrokken.

@ 5.1.2e zijn er al aanwijzingen genoeg om advies aan te scherpen? 5.1.2e was erg bezorgd

Vanwege mijn afwezigheid: @ 5.1.2e willen jullie volgende week hier antwoord op geven?

Groet,
 5.1.2e

Dit staat er in het generieke kader: <https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/adviezen-werk-vrije-tijd/generiek-kader-coronamaatregelen>

Extra aandachtspunten voor koren en zangensembles#

Naast bovenstaande generieke uitgangspunten voor binnen en buiten gelden voor koren en zangensembles de volgende **extra** aandachtspunten:

- Een gezondheidscheck is vereist.
- Het is belangrijk dat elke zanger zich realiseert dat hij/zij bij een besmetting ook andere zangers/zangeressen kan besmetten, met alle mogelijke gevolgen van dien.
- Zingen in een binnenruimte: als er een besmetting is in het koor of ensemble – ook al heeft men afstand gehouden – wordt iedereen die aanwezig was tijdens het zingen als een overig (niet nauw) contact van een bevestigde COVID-19-patiënt beschouwd. Een tijdelijke registratie van koorleden door presentielijsten is wenselijk; het vergemakkelijkt het eventuele bron- en contactonderzoek door de GGD Gemeentelijke Gezondheidsdienst onder koorleden.
- Tussen elk koorlid moet in ieder geval minimaal 1,5 meter afstand zijn, bij voorkeur niet achter elkaar, maar in een zigzag formatie.
- Uit voorzorg worden voor koren en zangensembles extra maatregelen voor de ventilatie (binnen) geadviseerd, naast de gebruikelijke preventieve adviezen. Ventileer de ruimte waar gezamenlijk wordt gezongen 24 uur per dag en zorg ervoor dat in de pauzes en na de bijeenkomst de ruimte ongeveer 10 minuten wordt gelucht. (Dit advies is gebaseerd op normen uit LCHV Hygiënerichtlijnen). Bij twijfel over de ventilatie en luchtstromen in de ruimte is het aan te raden professioneel advies in te winnen. Zorg ervoor dat tijdens het luchten mensen niet in de ruimte aanwezig zijn of, als dat niet mogelijk is, voorkom dat mensen in de luchtstroom achter elkaar zitten tijdens het luchten.
- Meer informatie vind je in het advies van het RIVM.

En dit in het VO protocol https://www.vo-raad.nl/system/downloads/attachments/000/001/003/original/Protocol_Volledig_openen_VO.pdf

- Het in groepsverband geforceerd verheffen van de stem is verboden. Hierbij gaat het onder meer om hard meezingen bij concerten en optredens, spreekkoren en schreeuwen.
- Zingen op school in de muzieklas is, met de beperking zoals hierboven vermeldt, wel weer mogelijk. Koren en zangensembles kunnen weer repeteren en optreden. Voor beide gelden de adviezen van het RIVM over koren en zangensembles. Leerlingen onderling hoeven bij zingen geen afstand te houden, leerlingen ten opzichte van docenten en docenten onderling wel.
- Uit voorzorg worden extra maatregelen voor de ventilatie geadviseerd in de ruimtes waar wordt gezongen, naast de standaard ventilatieadviezen. Ventileer de ruimte waar gezamenlijk wordt gezongen 24 uur per dag en zorg ervoor dat in de pauzes en na de les de ruimte ongeveer 10 minuten wordt gelucht (dit advies is gebaseerd op normen uit LCHV Hygiënerichtlijnen).
- Bij twijfel over de ventilatie en luchtstromen in de ruimte is het aan te raden professioneel advies in te winnen. Zorg ervoor dat tijdens het luchten mensen niet in de ruimte aanwezig zijn of, als dat niet mogelijk is, voorkom dat mensen in de luchtstroom achter elkaar zitten tijdens het luchten.

From: 5.1.2e

Sent: dinsdag 6 oktober 2020 16:33

To: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>

Subject: FW: overleg LCI over aanvullende maatregelen voor scholen Voortgezet Onderwijs -zingen tijdens muzieklas-

Hi 5.1.2e en 5.1.2e

Weten jullie hoe het advies over zang op scholen (en met welke onderbouwing) is verlopen in juli?

Groet, 5.1.2e

From: 5.1.2e <5.1.2e@vo-raad.nl>

Sent: maandag 5 oktober 2020 14:53

To: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>

Cc: 5.1.2e <5.1.2e@vo-raad.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@vo-raad.nl>

Subject: RE: overleg LCI over aanvullende maatregelen voor scholen Voortgezet Onderwijs -zingen tijdens muziekles-

Beste 5.1.2e

Vanuit de cc hierbij de kwestie rondom zingen / zangles.

Met ingang van het huidige schooljaar is in het VO-raad protocol opgenomen dat zingen tijdens de muziekles weer mogelijk is:

Zingen op school in de muziekles is, met de beperking zoals hierboven vermeldt, wel weer mogelijk. Koren en zangensembles kunnen weer repeteren en optreden. Voor beide gelden de adviezen van het RIVM over koren en zangensembles. Leerlingen onderling hoeven bij zingen geen afstand te houden, leerlingen ten opzichte van docenten en docenten onderling wel. Uit voorzorg worden extra maatregelen voor de ventilatie geadviseerd in de ruimtes waar wordt gezongen, naast de standaard ventilatieadviezen. Ventileer de ruimte waar gezamenlijk wordt gezongen 24 uur per dag en zorg ervoor dat in de pauzes en na de les de ruimte ongeveer 10 minuten wordt gelucht (dit advies is gebaseerd op normen uit LCHV Hygiënerichtlijnen). Bij twijfel over de ventilatie en luchtstromen in de ruimte is het aan te raden professioneel advies in te winnen. Zorg ervoor dat tijdens het luchten mensen niet in de ruimte aanwezig zijn of, als dat niet mogelijk is, voorkom dat mensen in de luchtstroom achter elkaar zitten tijdens het luchten."

Dit is indertijd tot stand gekomen door contact tussen RIVM en VLS (Vakvereniging van muziekdocenten, onderdeel FvOv). Nu dateert deze richtlijn over zingen en zangkoren al van 1 juli jl.

Gezien de maatschappelijke commotie rondom zingen en, als gevolg daarvan, meerdere vragen die wij ontvangen over muziekonderwijs is onze vraag of deze richtlijnen nog steeds op een zelfde wijze gecommuniceerd kunnen worden of dat er mogelijk andere adviezen kunnen worden gegeven richting scholen daar waar het gaat om zingen tijdens muziekles.

Ik hoor graag. Bij voorbaat dank!

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

VO-raad
Aidadreef 4
3561 GE Utrecht

T 030 5.1.2e | 06 - 5.1.2e
5.1.2e @vo-raad.nl | www.vo-raad.nl

De VO-raad behartigt de belangen van het voortgezet onderwijs bij overheid, politiek, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties. Daarnaast bevordert de VO-raad de kwaliteit van het onderwijs in Nederland door schoolbestuurders en -leiders te faciliteren bij het vervullen van hun taak.

Van: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>

Verzonden: maandag 5 oktober 2020 14:17

Aan: 5.1.2e <5.1.2e@vo-raad.nl>

CC: 5.1.2e <5.1.2e@vo-raad.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@vo-raad.nl>

Onderwerp: RE: overleg LCI over aanvullende maatregelen voor scholen Voortgezet Onderwijs

Beste 5.1.2e en 5.1.2e

Zowel morgen (vanaf 11 uur) als donderdag (tussen 10 en 11) ben ik beschikbaar, (woensdag niet)

T.a.v. je vragen over het zingen, 5.1.2e is momenteel niet het aanpreekpunt.
Kun je de vragen naar mij sturen dan zet ik het door.

Vriendelijke groet,

5.1.2e

From: 5.1.2e <5.1.2e@vo-raad.nl>
Sent: maandag 5 oktober 2020 12:06
To: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>
Cc: 5.1.2e <5.1.2e@vo-raad.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@vo-raad.nl>
Subject: RE: overleg LCI over aanvullende maatregelen voor scholen Voortgezet Onderwijs

Hoi 5.1.2e

Ik ga graag met je in gesprek, samen met mijn collega 5.1.2e.

Wil je dat deze week al doen? Bv. woensdagmiddag vanaf 13.00 of donderdag tussen 10.00 en 13.00?

Hoor graag van je!

Hartelijke groeten,

5.1.2e

PS: vanuit de VO-raad hebben we ook nog een paar vragen over het zingen op school? Met wie van het RIVM kunnen we daarover contact opnemen? Is dat met 5.1.2e, of met jou? Of iemand anders?

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

5.1.2e

VO-raad
 Aidadreef 4
 3561 GE Utrecht

T 030 5.1.2e | 06 - 5.1.2e
 5.1.2e @vo-raad.nl | www.vo-raad.nl

De VO-raad behartigt de belangen van het voortgezet onderwijs bij overheid, politiek, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties. Daarnaast bevordert de VO-raad de kwaliteit van het onderwijs in Nederland door schoolbestuurders en -leiders te faciliteren bij het vervullen van hun taak.

Van: 5.1.2e [5.1.2e@rivm.nl]

Verzonden: vrijdag 2 oktober 2020 16:19

Aan: 5.1.2e <5.1.2e@vo-raad.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@vo-raad.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@vo-raad.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@vo-raad.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@vo-raad.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@vo-raad.nl>

Onderwerp: RE: overleg LCI over aanvullende maatregelen voor scholen Voortgezet Onderwijs

Beste 5.1.2e,

Dat is goed en jij ook een fijn weekend.

Groet, 5.1.2e

From: 5.1.2e <5.1.2e@vo-raad.nl>

Sent: vrijdag 2 oktober 2020 16:07

To: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@vo-raad.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@vo-raad.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@vo-raad.nl>

Subject: RE: overleg LCI over aanvullende maatregelen voor scholen Voortgezet Onderwijs

Beste 5.1.2e

Dank voor je mail. Is het goed als we hier maandag, einde ochtend op terugkomen?

Goed weekend!

Met vriendelijke groet,

5.1.2e
5.1.2e

VO-raad
Aidadreef 4
3561 GE Utrecht

T 030 5.1.2e | 06 - 5.1.2e
5.1.2e @vo-raad.nl | www.vo-raad.nl

De VO-raad behartigt de belangen van het voortgezet onderwijs bij overheid, politiek, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties. Daarnaast bevordert de VO-raad de kwaliteit van het onderwijs in Nederland door schoolbestuurders en -leiders te faciliteren bij het vervullen van hun taak.

Van: 5.1.2e [5.1.2e@rivm.nl]

Verzonden: vrijdag 2 oktober 2020 15:17

Aan: 5.1.2e <5.1.2e@vo-raad.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@vo-raad.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@vo-raad.nl>

Onderwerp: overleg LCI over aanvullende maatregelen voor scholen Voortgezet Onderwijs

Beste 5.1.2e

Mijn collega 5.1.2e van het Landelijke Coördinatie Infectieziektebestrijding (LCI) /RIVM gaf mij uw namen door als contactpersonen bij de VO-raad.

Binnen het RIVM ben ik werkzaam als 5.1.2e binnen het COVID-19 team van de LCI. Graag heb ik met een van u overleg over het uitgewerkte voorstel in opdracht van het Outbreak Management Team voor aanvullende maatregelen voor middelbare scholen (bij uitbraken en om schoolsluitingen te voorkomen). Zie [kamerbrief dd 21 september punt 18 p.34](#)

Kan een van u telefonisch contact opnemen, of mij per e-mail doorgeven wie er beschikbaar is voor overleg?

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

5.1.2e 5.1.2e

5.1.2e M&G, Infectieziektebestrijding,
Landelijke Coördinatie Infectieziektebestrijding (LCI)
Tel: 030 5.1.2e 106 5.1.2e
5.1.2e

RIVM Centrum infectieziektebestrijding

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is verzonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het RIVM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

www.rivm.nl De zorg voor morgen begint vandaag

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. RIVM accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

www.rivm.nl/en Committed to health and sustainability

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is verzonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het RIVM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

www.rivm.nl De zorg voor morgen begint vandaag

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. RIVM accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

www.rivm.nl/en Committed to health and sustainability

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is verzonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het RIVM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

www.rivm.nl De zorg voor morgen begint vandaag

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. RIVM accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

www.rivm.nl/en Committed to health and sustainability